వెండికంచం

కానీకి ఒకటే విస్తరి!

రోజుకు నాకు రెండు విస్తళ్ళు కావాలె. మా ఆవిడకు రెండు. మొత్తం నాలుగు. నాలుగూ ఒక అణా. ఈ లెక్కని నెలకు సుమారు రెండురూపాయలు విస్తళ్ళకింద ఖర్చు అవుతున్నది.

ఒక వెండికంచం కొనుక్కుంటే బాగుండు! వెండికంచం కొనుక్కుంటే, నెలకు రెండు రూపాయల చొప్పున సంవత్సరానికి అయ్యే ఇరవైనాలుగు రూపాయలూ ఆదా అయిపోతుంది.

వెండికంచం ఎనభై రూపాయలు పెడితే వస్తుంది. ఎన్నాళ్ళు అయినా ఉంటుంది. దానికి పెట్టిన ధర నాలుగేండ్లలో తిరిగి వచ్చినట్లే లెక్క!

ఆ తరవాత ఆకంచం మనకు ఊరికే వచ్చినట్లే. పైగా సాలుకు ఇరవైనాలుగు రూపాయలు ఆదాకూడా.

ఒక కంచంకొంటే! అర ఎకరం పొలంకొని పారేసినట్లే! అరఎకరంమీద అంతకంటె ఎక్కువ ఆదాయం రాదు.

ఇల్లాగ వచ్చిన ఇరవైనాలుగు రూపాయలలో, ఓ నాలుగు ఎందుకైనా పోయినా నికరంగా ఇరవైరూపాయలూ మిగలవలసిందే!

ఇరవై ఏండ్లలో నాలుగు వందలు!! అదేమీ చిన్న మొత్తం కాదు!.

ఇంకొక తమాషాకూడా చెయ్యవచ్చు! ఏ సంవత్సరం మిగిలిన ఖర్చైన ఆ సంవత్సరం వడ్డీకివేస్తూ ఉంటే ఇరవై ఏండ్ల తరువాత వెయ్యిరూపాయలు అవుతయి.

ఈ వెయ్యికీ ఇంకొక వెయ్యి కలిపి ఒక ఇల్లు కట్టుకోవచ్చు.

ఆలోచిస్తే, ఒక వెండికంచం కొనటం వల్ల భవిష్యత్ జీవితం అంతా బాగుపడేటట్లుగా ఉంది.

౨

అయితే,

నెలకు యాభైరూపాయల జీతంలో ఈ పెద్దసంసారాన్ని ఈదుకురావటం కష్టంగా ఉంటే, ఒక్కసారి ఎనభై రూపాయలు పెట్టి వెండికంచం కొనటం ఎల్లాగు? వెండి ధర మండిపోతున్నది. ఎంత ఆలోచించినా ఉపాయం ఏమీ తోచలేదు.

తెల్లని వెండిపళ్ళెంలో అన్నం తినాలని నాకు చాలా కాలంనుంచీ సరదా! అందమైన వస్తువులు ఎవరు కోరకుండా ఉంటారు? జీవితం సౌందర్యమయం చేసుకోవాలెనని ఎవరికి ఉండదు?

కాని ఎన్నివిధాల ఆలోచించినా వెండికంచం కొంటానికి డబ్బు ఎల్లాగ వస్తుందో తెలియలేదు. నా బ్రతుక్కి వెండికంచం కొనుక్కోలేను అని నిరాశ చేసుకోలేక పోయినాను. విచారంతో ఎంతో ఆలోచించగా, ఆలోచించగా ఒక ఉపాయం తోచింది.

వెండి పూతపూసిన పళ్ళాలు ఉంటవి. అదొకటి కొంటే !!

భలే!! ఈ ఆలోచన నాకు ఆదివారం పొద్దున్నే రావటం ఒక అదృష్టమే! నేను చటుక్కున లేచి పైన ఉత్తరీయం వేసుకొని పెద్దపెద్ద అంగలు వేసుకొంటూ హెబ్బారు షాపుకు వెళ్ళాను! ఇల్లాంటి వస్తువులన్నీ అక్కడే దొరుకుతవి.

ఆషాపులో గిల్టుకంచం ఒకటి అద్దాలబీరువాలో ధగ ధగ మెరిసిపోతున్నది. దానిని బయటకు తీయించి చూశాను. అబ్బ ! ఎంత తెల్లగా మెరుస్తున్నది. వెండికంచానికీ దీనికీ భేదం ఏమీ కనిపి చలేదు.

నా బ్రతుక్కు ఇది కొనుక్కుంటే చాలదా అని పించింది.

ధర ఇరవై రూపాయలు. కొంచెం ఎక్కువే అని పించి:ది

కాని హెబ్బారు ఏమి చెప్పాడు......"ఇది చాలా మంచి కంచం. యుద్ధానికి పూర్వం తెప్పించినసరకు. ఇపుడు ఇటువంటి సరుకు రావటంలేదు. గిల్టుకంచం అని పేరేగాని వెండికంచం కంటే బాగా ఉంటుంది."

"ఈ రంగు పోదా అండి?" అని అడిగాను ఆదుర్దాగా.

"ఇప్పుడు వచ్చే కంచాలైతే, చెప్పలేము కాని దీని కేమండీ ! దీనికి మార్పు లేదు ! ఎన్నాళ్ళయినా ఇల్లాగనే ఉంటుంది."

"అయితే, వెండికంచం కొంటే ఎక్కువేమి ఉంది?" అని అడిగాను.

"ఏమీలేదు. డబ్బు ఎక్కువగా ఉంటే వెండికంచాలు కొంటారు. మనమోస్తరువాళ్ళంతా వాడేవి ఇల్లాంటివే! అందరి ఇళ్ళల్లోనూ వెండి కంచాలున్నాయా!" అని ఆయన నవ్వాడు.

"అంతే అంటారూ?" అన్నాను నేను ఆయన అన్న మాటమీద నమ్మకం లేనట్లు!

"ఇంకా మీకు సందేహమేనా? పెద్దపెద్ద వాళ్లయిళ్ల లోకూడా ఇవ్వేనండీ!" అన్నాడు ఆయన. ఒక గొప్ప రహస్యాన్ని నాకు ఆ క్షణంలో బుద్ధిపూర్వకంగానో, పొరపాటునో చెప్పేసినాడు. నాకు చాలాతృప్తిగలిగింది. తప్పకుండా కొందామనుకొని "రేపు వస్తాను" అని చెప్పి వచ్చేస్తున్నాను. హెబ్బారు నన్ను పిలిచి అడిగాడు "దీనికోసం చాలామంది తిరిగిపోతున్నారు. సి. సి. రావుగారు నిన్న వచ్చి చూచివెళ్ళారు. మీకు కావాలంటే చెప్పండి! దాచి పెట్టి ఉంచుతాను. ఇల్లాంటిది ఇది ఒక్కటే ఉంది నాదగ్గర! దాని తరువాత ఏమనుకొన్నా లాభంలేదు."

"రేపువచ్చి ఏ సంగతీ మీకు చెపుతాను. అప్పటి దాకా ఎవ్వరికీ ఇయ్యబోకండి" అన్నాను. హెబ్బారు అంగీకారాన్ని సూచిస్తూ పళ్ళాన్ని బీరువాలో పెట్టివేశాడు. నేను ఇంటికి వచ్చేశాను. వచ్చి మళ్లీ ఆలోచించాను. ఇప్పుడుఅందరి ఇళ్లల్లోనూ ఇల్లాంటి కంచాలేఉన్నాయని చెప్పాడు. నిజమే అయిఉంటుంది ఆమాట! కంచం తెల్లగా మెరుస్తున్నది. గిల్టు కంచం అని ఎవ్వరూఅనుకోరు!

ఆ తెల్లటి పళ్ళెంలో అన్నం పెట్టుకుతింటూఉంటే వెండికంచంలో తిన్నంతతృప్తిఉంటుంది. కొంటే ఏం?

ఆ రంగు ఉంటుందా ఎల్లకాలమూ? అదేనన్ను బాధ స్తున్న సమస్య!

ఉంటుందని హెబ్బారుచెప్తున్నాడు. అబద్ధం చెప్పిందా కాఅతనికేమి అవసరంవచ్చింది? అదీకాక అతడు అబద్ధం చెప్తున్నట్టుగా ఏమాత్రము లేదు

ఆ కంచం మంచిదికాకపోతే, సి. సి. రావుగారు ఎందుకు కావాలంటారూ? ఆయన చాలా భాగ్యవంతుడు. రంగు పోయే కంచం అయితే ఆయన కొనాలని అనుకోడు. రంగు పోయే కంచాలైతే ఒకరుమళ్ళుకు ఎందుకు కొంటారు? ఇది అల్లాంటిది కాదు.

ఇంకొక సంగతికూడా తోచింది. పోనీ ఎంతలేదన్నా నాలుగేండ్లు ఉండదా ఆ రంగు! పోనీ మూడేండ్లు! అయితే మటుకు నష్టంఏముంది! ఈ మూడేండ్లూ విస్తళ్ళు ఉపయోగిస్తే డబ్బై రెండు రూపాయలు అయింది. ఈకంచం ఇరవై రూపాయలకే వస్తుందే!

ఇల్లాగ ఎంతఆలోచించినా ఆ కంచంకొనటం, చాలా లాభకరమైన విషయంగాతోచింది.

మా ఆవిడ ఏదైనకాస్త డబ్బు ఆదా అయ్యేవిషయంలో నాతో ఏకీభవిస్తుంది! నేను కుర్చీ కొంటానంటే, వద్దు, అది అయితే నాలుగు ఏండ్లలో పాడైపోతుంది. ఇనపకుర్చీకొంటే, శాశ్వతంగా ఉంటుందని నాకు సలహా

ఇచ్చింది. అందుకని ధైర్యంగా వెళ్లి ఈవిషయం, అంతా చక్కగా చెప్పాను ఆవిడతో.

ఆమె నా వంక విపరీతంగా చూచి, ఇంత తెలివి తక్కువపని ఇంకొకటిలేదన్నట్లు తలతిప్పి, "మీ కింత వెర్రి ఏమిటండీ, ఎబ్బే! గిల్టుకంచం కొనుక్కుంటారా? మనకేం కర్మం అండీ" అన్నది.

ఈ మాటలువింటే నాకు చాలా కోపంవచ్చింది. మన మేమో మహా వెండికంచాలు కొంటానికి శక్తిఉన్నవాళ్ళం లాగ మాట్లాడుతుందేమిటి ఈవిడగారు, అసలు వచ్చేజీతంలో గడువటమే కష్టంగా ఉంటూ ఉంటే !!

కోపంవచ్చినా దిగమ్రింగి, "అంతా కొనుక్కోటం లేదా" అన్నాను.

"ఎవరండీ అల్లాంటి వస్తువులు కొనేది?" అని అడిగింది.

అది మామూలు ప్రశ్నేకాని అందులోనన్ను అవమానపరచే పదార్థము చాలాఉంది. ఈవూళ్లో అల్లాంటి కంచాలు ఎవరెవరు కొన్నారో హెబ్బారును అడగటం మరచిపోయినాను. అయినా ఊరుకోక ఊళ్లో భాగ్యవంతులపేర్లు కొన్ని చెప్పాను కసితీరేలాగున.

ఆవిడ నవ్వి "వాళ్లకేం కర్మం అండీ గిల్టు కంచాలు కొనుక్కోన్నదాకా ?" అన్నది.

"అయితే హెబ్బారు తెప్పించిన గిల్టు కంచాలన్నీ ఎవరు కొంటున్నారంటావు ?" అని అడిగాను.

"మనకెందుకు పోనిద్దురూ, ఎవరోతలకు మాసినవాళ్లు కొనుక్కుంటారు" అని చీత్కారంగా మాట్లాడింది.

నేను కోపం తెచ్చుకొంటే. పోట్లాటలోకి దిగుతుంది. పోట్లాడేందుకు నేను సిద్ధం కాలేదు.

కొంచెము మెల్లగా అన్నాను "ఆకంచం వెండి కంచంలాగ తెల్లగా మెరుస్తున్నది!" కొంటానికి అంగీకరించమని బ్రతిమలాడు పద్ధతిలో అన్నాను.

"అట్లాగే మెరుస్తుంది! అది బోగంమెరుపు!" అని ఆవిడ చీదరించుకొన్నది.

"మరి వెండికంచం కొనుక్కోలేనప్పుడు, అది అయినా కొనుక్కొని సంతోషిస్తాను." అన్నాను కొంచెం దీనంగా.

శక్తిలేకపోతే పోనీయండి. ఉన్నప్పుడే కొనుక్కోవచ్చు! అంతేగాని గిల్టుకంచంకొనడం ఎందుకండీ?"

"ఏం కొంటే! తెల్లగా ఉంది!..."

"తెల్లగా ఉండంటారూ? ఎంతకాలంఉంటుందండి ఆ మెరుపు. మర్నాటికల్లా పోతుంది! అదీకాక అది ఎందుకైనా పనికొస్తుందా? వెండికంచం అయితే సొమ్ము! ఎప్పుడమ్మినా సొమ్ము అంతావస్తుంది: అవసరంవస్తే తాకట్టుపెట్టుకొని పది రూపాయలు తెచ్చుకోవచ్చు. ఇది ఎందుకు పనికివస్తుందండీ! ఎబ్బే!" అని చీదరించుకొన్నది.

దానితరువాత నేను ఎంత చెప్పినా ఆవిడ వినిపించుకుంటేనా! గిరగిరా తలతిప్పివద్దంటే వద్దని కూర్చున్నది. సంగతి తేలిపోయింది. ఇక ఆవిడకు నచ్చ జెప్పికొనటం పడదు.

నా యింట్లో నా మాటకు ఇంత విలువ లేకుండా పోయిందేమా అని విచారం కలిగింది. ఆలోచించిన కొద్దీ రోషం హెచ్చిపోయింది. చివరకు ఒక పౌరుషమైన పనిచేయటానికి నిశ్చయించుకొన్నాను.

చెప్పకుండా ఆ కంచం కాస్తా కొనుక్కొస్తాను. కొని తీసుతాను ! నాకు అంతమోజుగా ఉంది. నేనేగనుక ఆ కంచం కొనకపోతే ...... అని ఏదో అనుకోబోయి ఊరుకొన్నాను.

3

నేను అసలు మహా పట్టుదలమనిషినని నా అభిప్రాయం. ఆ రోజు సాయంత్రమే హెబ్బారు షాపుకు వెళ్లి ఆ పళ్ళాన్ని చూపిస్తూ ఇల్లా అన్నాను :

“ఇది నాకు కావాలె. జీతం రావటంతోనే డబ్బు ఇచ్చి తీసుకొని వెడతాను. ఇది నాకోసం ఉంచండి.”

హెబ్బారు నాస్థితిజూసి చాలా జాలిపడ్డాడు. “సరే, అల్లాగే కానియ్యండి. డబ్బువచ్చినప్పుడే వచ్చి తీసుకెళ్ళండి. అందాకా మీకోసం అట్టిపెడతాను.”

“నిజంగా నాకోసం ఉంచండి, కొంచెం ఆలస్యం అయినా సరే, ఇంకొకరికి ఇయ్యకండేం!” అన్నాను.

హెబ్బారు నవ్వి “మాట అన్న తరువాత ఇంకొకరికి ఇస్తానుటండీ! ఆ కంచం మీదే అనుకోండి. మీరు ఎప్పుడైనా రండి: దాన్ని అల్లాగే ఉంచుతాను,” అన్నాడు. నేను సంతోషించి ఇంటికి వచ్చేశాను.

ఆ రోజునుంచీ హెబ్బార్ షాపుకు రోజూ వెళ్లి ఆ కంచం అక్కడ ఉన్నదీ లేనిదీ చూచుకొంటూ ఉండేవాడిని. ఆ కంచం నాదే అక్కడ పెట్టిఉంచాను అని అనుకొంటూ సంతోషిస్తూ ఉండేవాడిని.

ఆ నెల ఆఖరుకు కొందామనే గట్టిగా అనుకొన్నాను గాని తీరా లెక్క జూచుకొంటే డబ్బుఅంతా ఇంటికర్చుకు సరిపోయింది.

ఎప్పుడో పెద్దపిల్లకు పరికిణిగుడ్డ కొన్నందుకూ, ఆవిడ కనకాంబరం చీర కొనుకొన్నందుకూ, నాయుడుగారి భార్య దగ్గర పాతికరూపాయలు అప్పుజేసిందట మా ఆవిడ. వాటి కేదో డబ్బుఇచ్చినట్లే జ్ఞాపకం. దానికంతా ఏదోగొడవగా లెక్కజెప్పి ఈబాకీ ఈనెలలో తీర్చక తప్పదనికూర్చున్నది.

నేను రెండు ప్రైవేటు ట్యూషనులు తీసుకొనక తప్పింది కాదు. ఆ ఇద్దరూకలిసి పాతికరూపాయలు ఇచ్చారు. ఆ రూపాయలు మా ఆవిడ కిచ్చి, నాయుడుగారి భార్య బాకీ తీర్చేయమన్నాను.

ఇల్లా జరగటంవల్ల నేను అనుకొన్నట్లు ఆ నెల కంచం కొనలేక పోయినాను. కాని వచ్చేనెల మళ్లీ, ఆ కుర్రవాళ్లు, పాతికా ఇస్తారు, దానితో పళ్ళెంకొనక తప్పదని నిశ్చయించు కొన్నాను.

పళ్ళెం కొనాలన్నకోరిక మరీ బలం అయింది. విస్తట్లో తినటం అంత దరిద్రవుపని ఇంకొకటి లేదని తోచింది. పుల్లలు ఊడి నోటిలోకి వస్తున్నాయి. అరటి ఆకులు అయితే

బాగుండు. అవి చాలాఖరీదు. అయినా రోజూ దొరకవు అవి. జీవితం దుర్భరం అనిపించింది.

మల్లెపూలలాంటి అన్నం తెల్లని పళ్ళెంలో పెట్టుకొని తింటూ ఉంటే, ఎంతహాయిగా ఉంటుంది! అల్లాంటి అదృష్టం నాకు ఎప్పుడు కలుగుతుందో!

మనిషి అయిన ప్రతిమానవుడుకి సౌందర్యతృష్ణ ఉంటుంది. పొట్టకు ఇంత తిండీ, కట్టుకోనేందుకు బట్ట, ఉన్నంత మాత్రాన మానవుడు తృప్తిపడడు. ఎన్నో అందమైన వస్తువులకోసం మానవ హృదయం పరితపిస్తుంది.

నాకు పళ్ళెం కొందామన్న ఆరాటం ఎక్కువఅయింది. హెబ్బారు షావుకు రోజూ వెళ్ళి ఆయనతో, ఏదో ఆవిషయం ఈవిషయం మాట్లాడి, నా కంచం యథాస్థలంలో ఉన్నదీ, లేనిదీ, చూచుకొనేవాణ్ణి. అద్దాలబీరువాలో కొన్ని గ్లాసుల ప్రక్క, పగలు సూర్యకాంతిలోనూ, రాత్రి ఎలక్ట్రిక్ లైటు కాంతిలోనూ ఆ కంచం ధగధగా ధగధగా మెరసిపోతూ ఉండేది. కళ్ళతో చూచుకొని గుటకలు మ్రింగి వచ్చేస్తుండే వాడిని.

ఆతరువాత అగస్టునెల జీతం వచ్చింది. నేనూ మా ఆవిడా కలిసి లెక్క జూచుకొన్నాము. పెరుగుకూ, పాలకూ, కలిసి క్రిందటి నెలకంటే అయిదు రూపాయలు ఎక్కువఅయింది. పైగా ఇంకొక కొత్తఇబ్బందికూడా వచ్చిపడ్డది. మా ఆవిడ, ఎందుకో నాయుడుగారి భార్యదగ్గర అప్పుడప్పుడు చేబదుళ్ళు చేసిన మొత్తం ఇరవై రూపాయలు అయిందట! ఆ డబ్బుకు ఆమెగారు తొందరజేస్తున్నదని మా ఆవిడ చెప్పింది. ఏంజే

సేది? ఆనెల జీతమూ, పైసంపాదన పాతికా, అంతాకూడా మా ఆవిడ చేతికిచ్చి, చేతులు కడుక్కున్నాను.

అక్కడినుంచి నా చేతిలో దమ్మిడీ లేకపోవటం మూలాన నానా ఇబ్బందీ పడ్డాను. సిగరెట్లకు కావాలె, కిల్లీలకు కావాలె! రెండురోజుల కొకసారి అయినా, "ఇదిగో, చూడూ, ఒక అర్థరూపాయి యిద్దూ!" అని అడగక తప్పేదికాదు.

"ఇది మరీ బాగుందే! నాదగ్గర ఎక్కడదీ?" అనేది ఆవిడ.

నిజానికి ఆవిడమటుకు డబ్బు పోగుపోసుకోని కూర్చున్నదా! నేను సంపాదించి తెచ్చిఇచ్చిన డబ్బు, పాలవాళ్ళకూ, పెరుగువాళ్ళకూ, ఎవరెవరికి ఎంతెంత ఇవ్వాలో, అంతా ఇచ్చేసి ఇంట్లోకి నెలకు సరిపొయ్యే వస్తువులన్నీ తెప్పించేది! ఇంకాడబ్బు ఎక్కడిదీ ఆమె చేతిలో! అందుకనే నేను మళ్ళీ అనేవాడిని "కాస్త ఆ నాయుడుగారి భార్యను అడిగిఅయినా రెండురూపాయలు తెద్దూ!"

"ఇప్పుడు ఇల్లాగే అంటారు! నెలఆఖరుకు ఇవ్వవచ్చేసరికి ఊరికే ఇదౌతారు!" అని ఆమె అనేది.

"కాదులే! కాస్తతీసుకరా;" అని నేను బ్రతిమలాడితే ఆవిడగారు ఒకరూపాయో అర్థో నా చేతిలోపెట్టేది. ఇట్లాగే నెలంతా నెట్టుకుపోయేది.

చాలా కష్టంగా గడుస్తూ వచ్చింది. అయినా ఈ ట్యూషను చెప్పటం చాలా కష్టమైన పని. స్కూలులో వాగి, వాగి వచ్చి మళ్ళీఇంటిదగ్గర ఇద్దరు మొద్దులకు పాఠాలు

చెప్పటం ఎంతకష్టమో ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో ఉన్నవాడు తప్ప, ఇతరులు ఎవరూ ఊహించలేరు.

అదీగాక ఈ ట్యూషను అసలు చెప్పకూడదు. అధికారులకు తెలిస్తే చాలా ప్రమాదకరమైన విషయం. ఈ దొంగపని ఎన్నాళ్ళని చెయ్యటం! ఈ పళ్ళెం కొనగానే ఈ కుర్రాళ్ళను పంపించివేద్దామని నిశ్చయించుకొన్నాను.

సెప్టెంబరు నెల జీతం వచ్చింది. ఆ జీతమూ, కుర్రాళ్లు ఇచ్చిందీ, అంతా కలిసి నలభైఅయిదు రూపాయలకు, మా ఆవిడ కష్టంచూపించి పైగా ఇంకొక పదిరూపాయలు ఎక్కువైనా అప్పు తెస్తేనేగాని ఈ నెల గడవదు అన్నది.

"నా కెక్కడా అప్పుపుట్టదు. నీవే, ఆ నాయుడుగారి భార్యనడిగి తెచ్చుకో" అని విదిలించుకు వెళ్ళిపోయినాను ఆ రోజుకు.

తానేమో, మహా తెలివిగల దానినని మా ఆవిడకు గర్వం. నేను కాబట్టి ఈ మాత్రం అన్నా గడుపుకొని వస్తున్నాను అంటుంది. జీతానికి జీతమూ, పైన పాతికో పరకో వస్తే అదీ, అంతా ఆమె చేతిలోనే పడేస్తుంటిని! ఆమె దాంతో సరిపెట్టుకోలేక పైన అధమం ఒక పాతిక అయినా అప్పు జాపిస్తుంది!

ఇల్లాగే, అక్టోబరు, నవంబరులుకూడా గడిచిపోయినవి. నేను మటుకు పళ్ళెంమీద ఆశ వదులుకోలేదు. రోజూ వెళ్ళి చూచుకొని వస్తూఉండేవాడిని. అది అక్కడే ఉంది. ఎక్కడికీపోలేదు. ఎక్కడున్నా అది నా పళ్ళెమేకదా అన్న ఆలోచన మటుకు నాకు చాలా సంతోషాన్ని ఇస్తూవచ్చింది.

ఏ నెల కా నెల, ఈవిడ, జీతం జీతం అంతా ఖర్చు చేసి, నా చేతిలో ఒక దమ్మిడీ అయినా మిగలకుండా చేయటం, అందుమూలాన ఆపట్నుంచి కొంచెం లేకపోవటం, నేను ఎంతో కాలం భరించలేకపోయినాను.

ఒకరోజున చాలా విచారంతో అన్నాను, "నీవేమో, మహా తెలివిగలదానవని, సంసారం పొదుపుగా చేస్తావనీ, ఆశపడి జీతం అంతా నీకు ఇస్తున్నాను. నీవు చేస్తున్న ఆదా అయినా ఏమి లేదు. పైగా నెలనెలా అప్పు జూపిస్తున్నావు. ఎబ్బే! ఏమీ లాభం లేదు. ఈ నెలనుంచీ డబ్బు నేనే వాడతాను!"

ఈమాటలువిని ఆవిడ మూతీ ముక్కూ విరిచి, "అయ్యో, అయ్యో, మీరు వాడటం, ఈ సంసారం గడవటమూనా! నేను గాబట్టి ఎల్లాగో ఒరిగబెట్టుకొని వస్తున్నాను. డబ్బు మీచేతిలో పడితే, ఇక పిల్లలూ నేనూ కూడా మాడవలసిందే! మీ స్నేహితుడేగా, ఆ శ్రీనివాసరావు!! ఆయన చూడండి ఎల్లాగ అవస్థ పడుతున్నాడో! ఆయన పెళ్ళాము ఒకటేగోల! ఒక ఎకరం పొలముంటే, అది కూడా అమ్మాలని చూస్తున్నాడు."

"అయితే ఏమిటి నీవు అనటం?"

"ఇంకా ఏమీ అనేది? మీరు డబ్బువాడితే ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోతాము."

"ఏమీ పోము, మనకు ఏమీ అమ్ముకోవలసిన అగత్యంరాదు."

కాంతం నా వంక వికారంగా చూచి "అమ్ముకొందా మన్నా మనకేమీ లేదుగా" అన్నది చేతులు త్రిప్పుతూ వెక్కిరింతగా. నాకు మనస్సు చివుక్కుమన్నది. నాకు లేని మాట నిజమేకాని, అయితేమటుకు అల్లాగంటే కష్టంగా ఉండదూ!

"అల్లాగ అంటేనే నాకువళ్ళుమండేది!" అన్నాను కోపంగా.

"లేనప్పుడు లేదంటే, కోపంఎందుకూ?" అని మళ్ళీ అన్నది ఆవిడ, నాకు కోపంవస్తున్నదని భయంఏమాత్రమూ లేకుండా.

నాకు చాలా కోపం వచ్చింది. పెద్దగాఇల్లా అన్నాను "అవును. లేదు. లేకపోతే మటుకు........" ఆ పైన ఏమంటానికీతోచక కాసేపు ఊరుకొని మళ్ళీ అన్నాను:"అందరూ, ఉండే అమ్ముతున్నారాఏమిటి! అమ్మాలని బుద్ధే పుట్టాలిగానిఏదైనా అమ్మవచ్చు!"

ఈ మాటలు కోపంగానే అనేశాను. నిజానికి అమ్మటానికి ఏమీలేదు. నగలుకూడా లేవు! పాత్ర సామగ్రి అయినా, సరగ్గా సంసారానికి సరిపోయే మాత్రంఉంది.

ఏదో డబాయింపుగా అన్నానుగదా అని ఆమె ఊరుకొంటే సరిపోయేది! అల్లా ఊరుకోక ఆమె, "ఏమి అమ్ముతారో కాస్త చెప్పండి చూద్దాము?" అన్నదిదీర్ఘాలుతీస్తూ.

రోషంవచ్చి ఏదోఅన్నాడులే అని ఆమెఊరుకోవాలిసింది. ఊరుకోక ఆమెగారు అంత నిక్కచ్చిగా అడుగుతున్న

ప్పుడు ఏదో అమ్ముతానని చెప్పాలెగాని "మేమే" అంటే ఆవిడకు నేను ఎంతో లోకువఅవుతాను. మరింకు ముందు ఇంకా ఎత్తిపొడుపుమాటలుఅనవచ్చు. ఇదంతా నేను ఆలోచించి చివరకు అన్నాను ఇల్లాగ :

"ఏమి అమ్ముతావా, గుంటూరులో అరండల్ పేటలో ఇల్లుఒకటి అమ్మేస్తాను "అని పెద్దగ అరిచాను.

మా ఆవిడ కాబట్టి ఇన్నిమాటలూ నేను కోపంగా అంటూఉంటే నిలబడ గలిగింది కాని ఇంకొకరు అయితే "పాపం, ఈ పిచ్చిబ్రాహ్మడు పెళ్లాంమీద కోపంకొద్దీ, నిక్షేపంలాంటి ఇల్లు అమ్మేస్తాడు కామాలు" అని హడిలిపొయ్యే వాళ్లే! ఆపద్ధతిలో అన్నాను. మా ఆవిడమటుకు తొణక్కుండా అడిగింది, "గుంటూరులో మనకు ఇల్లు ఒకటిఉందా ఏమిటండీ ?" అని.

ఈ మాటలు అన్నపద్ధతిని విడతీసిచూస్తే, అందులో పదింటికి ఒకపాలుసందేహమూ, నాలుగుపాళ్ళు విస్మయమూ, కలిసిఉన్నట్లు తెలుస్తుంది.

నాకు గుంటూరులో ఒక ఇల్లు ఉన్నదనే అనిపించింది. "నీకేం తెలుసు ఉందోలేదో"అన్నాను గర్వంగా.

" నా కెప్పుడూ చెప్పలేదే !" అన్నది ఆవిడ తెల్లపోయి.

"ప్రతివిషయమూ, ఆడదానికి చెప్పాలని లేదు."

"పోనీలెండి, ఇదివరకు చెప్పలేదు సరే! ఇప్పుడు చెప్పండి. అక్కడ మనకో ఇల్లుఉందా?"

"ఆ" అన్నాను గొంతు పెద్దదిచేసి.

"ఆ" అని ఎట్లా అన్నానూ అంటే, ఆ విషయమై ఆవిడకు ఎట్లాంటి సందేహము ఉన్నా, ఆ దెబ్బతో అది ఎగిరి పోయే పద్ధతిలో అన్నాను.

అయినా ఆవిడకు సందేహము పోక "ఎప్పుడు కొన్నా రండీ?" అని నవ్వింది.

అట్లా దాటకిరం, అని మనస్సులో అనుకొని "నేను కొన్నానని చెప్పలేదే!" అన్నాను.

"కొనకపోతే ఆ యిల్లు మనదెట్లా అవుతుంది?"

"మనదీ అని కూడా నేను అనలేదే!"

"మనది కాకపోతే ఎట్లా అమ్ముతారు?"

"అమ్మటానికి హక్కు ఉంది కాబట్టి?"

"అదేమిటండీ? మన యిల్లు కాకపోవడం ఏమిటి? అమ్మటానికి హక్కు ఉండటం ఏమిటి?"

"ఏమీ లేదు. అక్కడమా అత్తగారి ఇల్లు ఒకటి ఉంది. అది కాస్తా అమ్మేస్తాను !!

కాంతం విరగబడి నవ్వుతూ, "వాళ్ళు ఊరుకొంటారు టండీ?" అన్నది.

"అత్తగారి ఆస్తిపైన అల్లుడికి ఆమాత్రం హక్కు లేదా?"

"ఎవ్వరైనా వింటే నవ్విపోతారు!"

"ఎవ్వరూ నవ్వరు. పైగా చాలా తెలివైన పని చేస్తున్నానని అందరూ నన్ను మెచ్చుకొంటారు."

అంతటితో ఆ రోజున మా సంభాషణ అయిపోయింది కాని ఆవిడను ఒప్పించి డబ్బువాడకం నా చేతులోకి తీసుకో లేకపోయినాను.

ఈ సంసారం నెత్తిమీద వేసుకొని ఈడటం మూలాన ఈమాత్రమన్నా గడుస్తున్నదనీ నేను డబ్బువాడకం మొదలు పెడితే అప్పులు ఎక్కువయిపోయి మా వీథిలో ఎవరిల్లు అయినా ఒకటి అమ్ముకోవలసిన అవసరం నాకు కలిగి తీరుతుందని ఆమె నమ్మకం. అందుచేత ఆమె డబ్బు నాకళ్ళకు కనపడ నీయదు. నాకూ తెలుసు ఆ మాట! రూపాయి జేబులో వేసు కొని వెళ్ళి చిల్లర ఎప్పుడూ నేను ఇంటికి తేలేను. నిజానికి ఆమె వాడితేనే నయం. నయమే కాని, డిశంబరు గడిచి నా కూడా, నేను ఆ పళ్ళెం కొనలేకపోయినాను. నా పళ్ళెం బ్యాగుషాపులో ఉన్నది.

పాపం ఆ పళ్ళానికి నోరు లేదుగాని ఉంటే నన్ను జూచి నప్పుడు కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టుకొని "నన్ను ఎన్నాళ్ళు ఇంకా, ఈ చెరలో ఉంచుతావు. నన్ను తీసికెళ్ళవా!" అనేది. నాకు అల్లాగ అన్నట్లే తోచింది. జాలికూడా వేసేది.

ఇట్లా ఉంటూ ఉండగా, జనవరి నెలలో నా చేతిలోకి పది రూపాయలు వచ్చినవి. ఏమైనా కాని ఎవ్వరికీ చెప్పకుండా వెళ్ళి ఆ కంచం కొనుక్కొద్దామని బయలుదేరాను.

కంచం ఖరీదు ఇరవై. నా చేతిలో పదే ఉన్నవి. ఎట్లాగు కొనేది! ఒక ఉపాయం ఆలోచించాను. ఈ పదీ ఇప్పుడు ఇచ్చేసి, మిగిలిన పదీ ఇంకొక నెలలో ఇస్తానంటే హెూబ్బారు ఒప్పు కొంటాడు.

గబగబా షాపుకు వెళ్ళాను. ఆ రోజున ధైర్యంగా అద్దాలబీరువావద్దకు వెళ్ళిచూడవచ్చు. ఇదివరలో అంటే ఆయన ఏమంటాడో అని అనుకొనేవాణ్ణి. "కొనేదీలేదూ, పెట్టేదీ లేదు. రోజుకు ఒకసారివచ్చి చూస్తూఉంటావు, ఏమిటీ న్యూసెన్సు" అని అంటే అనవచ్చునని భయంగా ఉండేది.

ఇవ్వాళ ధైర్యంగా బీరువా దగ్గరకు వెళ్ళాను నా కంచం నేను తీసుకోంటానికి. అయితే ఆరోజు ఆ కంచం అక్కడ కనుపించలేదు. ఏమైపోయింది ?

అక్కడే ధగధగ మెరిస్తూఉండేది ! కనపడలేదు. గుండెలు గబగబ కొట్టుకొన్నవి. అంతటా చూచాను. గ్లాసుల ప్రక్కనా, సీసాలప్రక్కనా, వెనకాలా, పైనా, అంతటా ! ఎక్కడా లేదు.

ఇంకెందుకు ఆలోచన ! ఎవరో దుర్మార్గుడు నా వస్తువును కాజేశాడు.

హెూబ్బారు షాపులో లేడు. ఎవరోకుర్రవాడు ఉన్నాడు. ఆ కుర్రవాడు "ఏమిటండీ, చూస్తున్నారు, పంతులుగారూ ?" అన్నాడు.

"ఇక్కడా-నా కంచం ఒకటి ఉండాలె" అన్నాను.

ఆకుర్రవాడు ఆశ్చర్యపడి "మీకంచం ఇక్కడెందుకు పెట్టారూ ?" అని అడిగాడు.

ఏమిచెప్పేది ? "నాదంటే..... నేను కొనాలని అనుకొన్నది ! కొన్నట్లే !" అన్నాను.

"హెూబ్బారుగారితో చెప్పకపోయినారా మీకోసం ఉంచమని ?"

"చెప్పానయ్యా!"

"ఎన్నాళ్ళ క్రితం?"

"ఆరు నెలలు అవుతుంది"

ఆ కుర్రవాడు నవ్వి "ఆరు నెలల క్రింద చెప్పితే ఉంటుందిటండీ?" అన్నాడు.

"ఉంచుతానన్నాడు. ఉంచాడు కూడా మొన్నటి దాకా!"

"అయితే, ఇంకేం, మీకోసం చాలా రోజులు అట్టి పెట్టి, విసుగుపుట్టి, ఇక మీరు రానరనే నిరాశతో ఎవరికో అమ్మి ఉంటాడు. వారు మట్టుకు ఎన్నాళ్ళని ఉంచుతారు!" అని అన్నాడు ఆకుర్రాడు.

ఈ మాటలువినేసరికి నాకు కోపమూ, దుఃఖమూ పెనవేసుకొని వచ్చినవి. ఇంతకంటే ఘోరకృత్యము ఇంకొకటి లేదు? హెబ్బారు నన్ను నమ్మించి మోసపుచ్చాడు!

ఆ కొన్నవాడు ఎవరో, నిక్షేపంలాంటికంచం, తెల్లగా మెరుస్తూఉండేదాన్ని, నేను లేకుండా జూచి కాజేశాడు. గద్ద తన్ను కెళ్ళినట్లు తన్నుకెళ్ళాడు. ఇంతకంటే అన్యాయం ఏముంటుంది!

నేను ఇపుడు ఏమి చెయ్యాలె! ఏడుస్తూ ఇంటికి పోవలసిందేనా? లేకపోతే ఆ కంచాన్ని ఎత్తుకపోయిన దొంగను పట్టుకొని నా కంచం నేను తెచ్చుకోవాలా? "ఎంతకు కొనుక్కొని వెళ్ళాడయ్యా ఆ పళ్ళాన్ని?" అని అడిగాను.

"నాకు బాగా తెలియదండీ ఈ మధ్య ఎవరో అడుగుతుంటే పాతిక రూపాయలని చెప్పారు" అన్నాడు ఆ కుర్రవాడు.

ఇంకేం ! పాతికరూపాయలిచ్చి, ఎవరో కొనుక్కొని పోయి ఉంటారు. బేరంచేస్తే ఇవ్వరని తెలుసు. అసలు ఆ కంచం నాదాయె ! వాడికెందుకిస్తారూ ! అందుకనే అంతధర పెట్టాను!

పాతిక కాదు యాభై పెట్టినా అల్లాంటి కంచం వాడికి తలక్రిందుగా తపస్సుచేసినా దొరుకుతుందా ఈ రోజుల్లో ! ఏదీ అల్లాంటిది ఇంకొకటి బజారులో ఎక్కడైనా తెమ్మను చూద్దాము ! కాజేశాడు ! ఏంజేస్తాము ! అని అనుకొంటూ దిగాలుపడి నుంచున్నాను.

ఇంతలో హెబ్బారువచ్చి "ఏంకావాలండీ పంతులుగారూ, అల్లా దిగులుగా నుంచున్నారూ ?" అని అడిగాడు.

నేను బిక్కముఖంతో అన్నాను "నా కంచం ఎవరో కొనుక్కుపోయినారటగా ? నా కోసం ఉంచుతానంటిరే!"

"ఎప్పటిమాటండీ! అయినా ఆకంచం మీకు ఎందుకు లెండి. ఇనపముక్క!"

వళ్ళుమండేమాటలు ఇవి. ఇంతకు ముందు ఎంతో మంచిదని చెప్పాడు. ఇప్పుడేమన్నా అది ఇనపరేకు అంటాడు, ఎక్కువ ధరవస్తే అమ్ముకోని !!

"అప్పుడు మంచిదని అంటిరే ?" అని అడిగాను.

"అప్పుడు అన్నాను మీరు ఏమంటారో చూద్దామని! మీరు అమాయకంగా కొంటానంటే నవ్వుకొన్నాను."

ఈ అబద్ధాలువింటే మరీ వళ్లుమండి, "ఎందుకండీ ఈ మాటలన్నీ; ఎక్కువధరవస్తేఅమ్ముకొన్నానని చెప్పరాదూ?" అన్నాను.

"అదా మీ అనుమానం! కావలిస్తే చూడండి!" అంటూ హెచ్చారు, ఒక బీరువాపైనుంచి చిత్తుకాయితాలలో పడేసిఉన్న కంచాన్నితీసి చూపించాడు.

అది నాకంచమే! అంచులు తెల్లగాఉన్నా అడుగంతా తుప్పుపట్టింది. చిల్లులుపడ్డది. ఎందుకూ పనికిరాదు. దాన్ని చూస్తే నాకు కళ్ళల్లో నీళ్ళు గిర్రున తిరిగినై. నాకోసం అది ఎంతకాలమో ఎదురుచూసింది! పరితపించింది! ఈ పరితాపంవల్లనే దానిశరీరం మలినమై తూట్లుమయమైంది. ఆ కంచానికి నేనేదో గొప్ప అపరాధంచేశాను అని అనిపించింది.

ఇక ఆయనతో ఆటేమాట్లాడిలాభం లేదని తోచింది. నేను కొంటానన్నపుడు చాలా మంచి సరుకు అని అంటివే, ఇప్పుడు ఇల్లాగ అయిందేమి అనటంవల్ల లాభం ఏమీలేదు.

నేను ఆరునెల్లు ఆలస్యంచేశాను. ఈ మధ్య దానిపని కాస్తా అయిపోయింది. నిజానికి కొనకపోవటమే మంచిదయింది కాని నాకు మటుకు ఎందుకో చాలా కష్టంవేసింది. అది కాస్తా అట్లా అయిపోయిందికదా, ఇక తెల్లటికంచంలో అన్నం తినాలన్న నా సరదా ఎట్లాతీరాలె ? ఈ తీరని కోరిక నన్ను చాలా బాధపెట్టింది.

విచారంగా ఇంటికి వచ్చేశాను. ఈ జన్మలో తెల్లటి కంచంలో అన్నం తినేభాగ్యం నాకు లేదుగదా అని దుఃఖం వచ్చింది. వెండికంచం నేను కొనుక్కోలేనుగదా! ఇదన్నా

కొనుక్కోలేకపోతిని. పైగా దాని బ్రదుకు బండలు చేస్తిని! కళ్ళనీళ్ళపర్యంతం అయింది.

ఇంటికివచ్చేసరికి తొమ్మిదిగంటలైంది. చాలా విచారంగా గదిలోకివెళ్ళి పడుకొన్నాను. మా ఆవిడవచ్చి అన్నానికి లెమ్మన్నది. నాకు తినాలని బుద్ధి పుట్టలేదు. "వద్దు" అన్నాను.

"ఎందుచేతా?" అన్నది. ఆవిడ.

"మనస్సులో ఏమీ బాగాలేదు" అన్నాను.

"కారణం ఏమిటో కొంచెం చెపుదురూ?" అంటూ దగ్గరకువచ్చి మీాద చెయ్యివేసింది.

సంగతంతా వివరంగా చెప్పాను. శాంతం నవ్వి "ఈ మాత్రానికేనండీ! మీాకు తెల్లటి కంచంమీాద అంత అభిమానంఉంటే, గిల్టుకంచం ఎందుకండీ! వెండి కంచం కొందాంరండి" అన్నది. నా జన్మకు అల్లాంటిభాగ్యం లేమలే అని మనస్సులో అనుకొని, లేచి కాళ్లు కడుక్కొని పైన తువాలా వేసుకొని వంటఇంట్లోకి వెళ్ళాను.

అక్కడ నేను ఏమి చూశాను ?—పెద్ద పీటా, దాని ముందు ఒక వెండికంచం!!!! నా కళ్ళను నేను నమ్మలేక పోయినాను.

"అరె! ఎక్కడిదీ కంచం ?"

"మనదే" అన్నది ఆవిడ నవ్వుతూ.

"మనదే! మన కెక్కడిదీ ?"

"కొన్నాను!" అన్నది.

"డబ్బు ఎక్కడిదీ కొంటానికీ ?"

"అంతా డబ్బు ఉండే కొంటున్నారుటండీ! మీకు ఇష్టమైన వస్తువుగదా అని కొనేశాను. ఎనభై ఎనిమిది రూపాయలు."

"ఇంత డబ్బు ఎక్కడిదో చెప్పు. నాకు భయంగా ఉంది!"

"భోజనం చెయ్యండి, చెపుతాను."

"చెప్పందే భోజనం చెయ్యను!"

"అప్పు జేశాను."

ఈ మాట వినేసరికి నా గుండెలలో రాయిపడ్డది. "అప్పు జేశావూ? ఇంత అప్పు నేను తీర్చగలనా? ఈ దిగులుతో అన్నంకూడా సహించదు" అన్నాను నేను. అప్పటికి కూడా నేను పీటపైన కూర్చోలేదు. నిలబడే మాట్లాడుతున్నాను. "అప్పు" అన్నమాట విని దిగులుతో క్రింది చూపులు చూస్తూఉండిపోయాను. శాంతం రెక్కబట్టుకొని కూర్చోబెడుతూ అన్నది, "ఎందుకండీ అంత దిగులుపడతారు? అప్పులేదూ ఏమీలేదూ. నా డబ్బుపెట్టి కొన్నాను."

ఈ మాటలు మరీ విచిత్రంగా ఉన్నయ్. తనడబ్బుట! తనకు డబ్బు ఎక్కడిదో!

"నీకు డబ్బుఎక్కడిదీ?" అని అడిగాను.

"రామన్నపేటలో యిల్లు అమ్మేశాను."

"రామన్న పేటలో నీకు ఓ ఇల్లు ఉన్నదా?"

"ఉండాలా ఏమిటండీ, అంతా ఉండే అమ్ముతారా?" అని నా మాటలు నాకు ఒప్పజెప్పింది.

"సరేలే వేళాకోళం కట్టిపెట్టి డబ్బుఎక్కడిదో చెప్పు"

"సంపాదించుకొన్నానండీ!"

"ఎట్లా సంపాదించుకొన్నావు?"

"అదో పెద్దకష్టమూ ఏమిటండీ! నా మొగుడుగారు నెలకు డెబ్బైఅయిదు రూపాయలు సంపాదిస్తున్నారు. ఆయన డబ్బుఅంతా నా చేతికే ఇస్తారు. నేను ఎట్లాగో కష్టపడి మిగుల్చుకొని ఇది కొనుక్కొన్నాను" అని దీర్ఘాలుతీసింది.

నాకు నవ్వు వచ్చింది. "ఇదంతా నీవు సంపాదించినట్లే కాబోలును" అన్నాను.

"ఆ సందేహం ఏమీ లేదు. ఈ డబ్బుఅంతా నా కష్టార్జితం. ఆడవాళ్ళ సంపాదన అంటే ఇదే! ఇది నాకంచం దీనిమీద నా పేరే వేయిస్తాను" అని నిక్కచ్చిగా చెప్పేసింది. నేనుసంతోషించి "అయితే నన్ను ఈకంచంలో తిననిస్తావా?" అని అడిగాను

"అల్లాగే, పిచ్చి, పిచ్చి చేష్టలు చేయకుండా ప్రేమగా, ఉన్నంతకాలమూ, నా కంచంలోనే మీరు తినాలె. మీరు తినిలేచిన తరువాత ఆ కంచంలో నేను తింటాను." అన్నది.

ఆ తరువాత నేను సంతోషంతో మాట్లాడకుండా ఆ తెల్లటి కంచంలో కడుపునిండా అన్నం తిన్నాను.

ఆ తరువాత ఆవిడకూడా అన్నంతిని కంచం శుభ్రంగా కడిగి, తుడిచి, అందులోనే వక్కలూ, తమలపాకులూ, పెట్టుకొని గదిలోకివచ్చింది. దీపపు కాంతిలో వెండికంచం గర్వంతో ధగ ధగ మెరిసిపోతున్నది.

నేను తమలపాకులునములుతూ అన్నాను, "అయితే, చూడూ, ఎట్లా సంపాదించావు ఇంతడబ్బు. ఏ నెలకానెల నాకు లెక్కజెప్పేదానివే! అదంతా అబద్ధమా?"

"ఎబ్బే, అబద్ధం ఎందుకు చెప్తానండీ. అంతా నిజమే! ఎట్లాగో కష్టపడిమిగిల్చాను."

"ఏమిటి ఆ కష్టపడటం? నాకు అర్థంకావటంలేదు. కొంచెం చెబుదూ!"

"ఎట్లాగో ఓ అట్లాగు మిగిల్చాను. అదంతా మీకెందుకూ! ఆడవాళ్ళ రహస్యాలన్నీ చెప్తుంటారేం?"

"అబ్బ చెబుదూ" అంటూ చేయిపట్టుకు దగ్గరకు లాక్కున్నాను.

"ఊఁహూ, చెప్పను" అంటూ నాకుదూరంగానుంచుని, "దానికేంగానీండీ, చూడండి నాయుడుగారి భార్యకు పదిరూపాయలు ఇవ్వాలె. ఆవిడ చాలతొందర పెడుతున్నది. మీ దగ్గర డబ్బున్నట్లుగా ఉంది. ఇచ్చేయండి" అన్నది.

నాకు చాలా ఆశ్చర్యంకలిగింది. నాకు పదిరూపాయలు వచ్చినయ్యని ఎట్లా తెలిసింది ఈమెగారికి అప్పుడే.

"నాదగ్గర డబ్బుఉందని నీకు ఎట్లా తెలిసింది?" అని అడిగాను.

"అంతమాత్రం తెలియదా ఏమిటండీ నాకు" అంటూ ఆవిడ చొక్కా జేబులో చెయిపెట్టి పర్సుతీస్తున్నది.

నాకు ఆ డబ్బు ఏక్కడో మద్రాసునుంచి వచ్చింది. అదైనాస్కూల్‌లో యిచ్చిపోయినాడు పోస్టుమాన్. ఈవి

డకు ఎట్లా తెలిసింది. నాకు చాల ఆశ్చర్యం కలిగి "నీకు ఎట్లా తెలిసింది చెప్పు"మని పట్టుపట్టాను. ఆవిడ చెప్పనంటే చెప్ప నన్నది. పైగా, అన్నది, "మీ దగ్గర ఉంటే ఖర్చు అయిపో తుంది. నేను తీసుకొంటాను ఈ పదిరూపాయలూ" అని.

"ఏం జేస్తావూ?"

"చెప్పలేదుటండీ నాయుడుగారి భార్యకు ఇవ్వాలనీ!"

"ఇక తెలిసిందిలే నీ రహస్యం! ఆ నాయుడుగారి భార్యకు నీవు ఎంత ఇవ్వాలిసిందీ నేనే స్వయంగా కనుక్కొని ఇస్తానుండు!" అని అంటూ నవ్వు ఆపుకోలేక పోయాను.

కాంతం కృత్రిమకోపాన్ని నటిస్తూ, "ఓహో ఇది చాలా బాగుందండోయ్ : ఆవిడను మాట్లాడించేరు సత్యః. ఆవిడకు ఘోషా. ఎవ్వరితోనూ మాట్లాడదు. కోపం కూడా వస్తుంది."

నేను విరగబడి నవ్వాను, ఈవిడ ఆడుతున్న నాటకాన్ని గ్రహించి.

కాంతం పర్సులోనుంచీ నోట్లు లెక్కపెట్టి తీసుకొని, "బాకీ తీర్చేస్తే మర్యాదగా ఉంటుంది. రేపు ప్రొద్దున్నే ఆవిడకు పంపించివేస్తాను ఈ పది రూపాయలూ. ఇంకా కాస్తో కూస్తో ఉంటే నెల ఆఖరుకు ఇవ్వవచ్చు లెండి" అన్నది.

నాయుడుగారి భార్య ధర్మమా అంటూ మాకీకంచం ఏర్పడ్డది. "ప్రతి ఇంటావిడకూ ఇల్లాగ ఒక నాయుడుగారి భార్య ఉంటే సంసారాలు బాగుపడతవిరా అనుకొని నిద్ర పోయాను.